

TRaP

**Hoe zeggen we het in
wiskundetaal?**

Annemiek Grotenhaar
Tamara Pol

TRaP-project

- Wat is TRaP?
Talig **R**ekenen **a**ls **P**rofessie
- Doel van TRaP
 1. Professionalisering van (expert) leerkrachten en collega's
 2. Onderzoek naar kenmerken van het traject
- Onze instap in het project

Soorten taal binnen rekenonderwijs

- **Dagelijkse taal**

- * weegschaal, wegen, ingrediënten, tussen de middag, boven en onder

- **Schooltaal**

- * bedrag, meer/minder dan, hoeveelheid, toename, geleidelijk, patroon

- **Vaktaal**

- * per kilo, anderhalve kilo, afronden, schatten, verhouding, tabel, kilogram, horizontale as

- **Bijwoorden/voorzetsels:**

- * tussen...en, van...tot, dan, vervolgens

Formuleringen

- Als je de ene term verdubbelt, moet je de andere halveren (bij vermenigvuldigingen)
- Eén op de vier, één per vier, één staat tot vier, één van de vier (bij verhoudingen)
- De grafiek stijgt; dat betekent dat het aantal fietsers toeneemt (bij grafieken)
- De prijs is het aantal uren plus de voorrijdkosten (bij formules)
- Ook bijwoorden en voorzetsels zijn erg belangrijk: tussen...en, van...tot, dan, vervolgens

Analyse taal in wiskunde probleem

4 Hoe snel is een pak wasmiddel op?

- a Bij elke wasbeurt gebruik je 1 maatbeker waspoeder.
Hoeveel wasbeurten kun je doen met 1 pak waspoeder?
- b Als de was heel erg vies is, heb je $1\frac{1}{2}$ maatbeker per keer nodig.
Hoeveel ml is dat?
En hoeveel gram?
- c Hoe vaak kun je extra vuile was wassen met 1 pak waspoeder?

= 150 ml = ongeveer 100 g

Opdracht 1

Welke soorten taal staan in deze opgave?

Dagelijkse taal:

Schooltaal:

Vaktaal:

Opdracht 2

Wat vinden leerlingen mogelijk lastig in deze opgave?

Welke soorten taal staan in deze opgave?

- **dagelijkse taal:**

wasmiddel, wasbeurt, vies, extra vuil, pak

- **schooltaal:**

ongeveer, hoe snel op, per keer, nodig,

- **vaktaal:**

maatbeker, milliliter (ml), gram, kilogram (kg)

- **bijwoorden:** bij

Wat vinden leerlingen mogelijk lastig in deze opgave?

- ❑ Het woord klok
- ❑ Pak te klein afgebeeld t.o.v. het maatschepje
- ❑ maatbeker en er staat een maatschepje afgebeeld (150ml is ongeveer 100 gram)
- ❑ Erg vies en extra vuil
- ❑ 4 kilo op het pak is onmisbare informatie voor het uitrekenen van de som
- ❑ Weten de leerlingen de betekenis van de woorden: wasbeurt, wasmiddel, pak en maatbeker
- ❑ Kennen de kinderen waspoeder? Er kan thuis ook vloeibaar wasmiddel zijn (of bolletjes)

1. Kies een les uit jouw keuzedomein die je binnenkort gaat geven.

Scaffolding-strategieën ter ondersteuning van taalontwikkeling

Scaffolding-strategie	Voorbeeld	Code
Herformuleren van leerlinguitingen (gesproken of geschreven)	[In reactie op 'de grafiek gaat gewoon steeds een beetje omhoog:'] "Inderdaad, de grafiek stijgt geleidelijk."	HER
Verwijzen naar of herinneren aan structuurkenmerken van het genre	"Hoeveel stukjes van de grafiek gaan we beschrijven?"	STRUC
Verwijzen naar of herinneren aan talige kenmerken van het genre	"Is het <i>bij 25 en 30 jaar</i> wordt hij steeds dikker?"	TAAL
Vragen om gesproken of geschreven taal te verbeteren	"Hoe kunnen we dat preciezer zeggen?"	VER
Correcte, voorbeeldmatige taaluitingen van leerlingen herhalen of de kwaliteit ervan benoemen	"Inderdaad, de <i>grafiek blijft constant</i> . Dat is mooie rekentaal."	COR
Leerlingen vragen of aanmoedigen om zelfstandig taal in het beoogde genre te produceren	"En nou mag je zelf dat laatste stukje van de grafiek beschrijven!"	ZELF

•

3. Licht toe hoe je jouw kennis over 'taal in de rekenles' hebt verwerkt in de geformuleerde taaldoelen.]

Artikelen:

Jantien Smit – En nu in rekentaal! Talige ondersteuning bieden in een meertalige klas
Verschenen bij het blad Levende Talen, opzoekbaar via google.

Dank u voor uw aandacht!